

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

250

11-2. № 21

ԻՓԵՔ ՊԵՕՃԵՔԼԵՐԻ

ՊԵՍԼԵՄԵՍԻ

Վ.Է

ՊԵՕՃԵՔԼԵՐԵ ԱՐԸՁ ՕԼԱՆ

ԻԱՍՐԱԼԸԳԼԱՐ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ՄՈՒԹԱՍԱՐ ՊԻՐ ԲԻՍԱԼԷ ՏԻՐ

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

Մ Ա Թ Պ Ա Ս Ի

ՄԻՅՐԱՆ ՍԻԼԻՃԵԱՆ ՎԷ ՎԻԹԱԼԻՍ

1897

469)

411-42

ԻՓԷՔ ՊԵՅՃԵՔԼԵՐԻ

ՊԵՍԼԵՄԵՍԻ

Վ.Է

ՊԵՅՃԵՔԼԵՐԵ ԱՐԸՁ ՕԼԱՆ

ԽԱՍԹԱԼԵՂԱՐ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ՄՈՒԽՅԱՍԱՐ ՊԻՐ ԲԻՍԱԼԷ ՏԻՐ

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

Մ Ա Թ Պ Ա Մ Ի

ՄԻՅՐԱՆ ՍԻԼԻՃԵԱՆ ՎԷ ՎԻՅԱԼԻՍ

1897

2004

Ի Ի Թ Ա Ր

Իշպու ըխալէ

Իփէք պէօճէքլէրի պէսլէմէսի վէ պէօճէքլէ-
րէ արըզ օլան խասթալըզլարըն թարիֆաթըյա
պունլարըն էօնիւ այրնմասը զըմնընտա իգթիզա
խտէն թէտապիրի իհթիյաթիյէեէ տաիր Ֆրան-
սատա իփէք պէօճէքճիլիկինտէ մէշհուր պիր զաթ
թարաֆընտան նազարիյաթը ֆէննիյէտէն արի,
ղայէթ միւֆիտ վէ մուխթասար օլարագ թէէիֆ
օլընան Ֆրանսըզճա ըխալէտէն պիթթէրճիւմէ
էրպապը վուգուֆա տախի թէտգիգ իթաիրի-
լէրէք պաղը մախլամաթը միւֆիտէ տէրճ վէ ի-
լավէսիյէ միւճէրրէտ պիր խըամէտի միւֆթէխի-
րէ օլմագ վէ պու սանասթըս մէէլուֆ օլան է-
հալիի մէմլէքէթէ մէճճանէն թէվզի օլունմագ
իւզրէ Տուհունը Ամուսմիյէի Օսմանիյէ վարիասթը
մուխասասա իտարէսի թարաֆընտան թապ ու թէմ
սիւ իթաիրիլմիշ տիր:

38144-67

Պէօճէք ԹՈՒԹՄԱԿ ՈՒՍՈՒԼԻ ՀԱԳԳՈՆՏԱ ՏԵՐ

(Պէօճէքլէքլէր իլէ տէրունինտէ պուլընան
էշեա վէ էտավաթըն թիւթսիւլէնմէսի)

Թութուլաճագ պէօճէք թօխումու էվվէլ պէ
էվվէլ վէ հէր հալտէ հէր տիւրիւ խասթալըզ-
տան սալիմ գալմըշ քէլէպէքտէն հասըլ օլմա-
սըյա պէրապէր իշպու թօխումըն գըշ մէվ-
սիմնտէ ֆարէ վէ թօզ վէ լութուպէթտէն արի
սօղուգ վէ հավատար պիր մահալտէ օլարագ ին-
ճէճիք էայըլմըշ պիր հալտէ մուհաֆագա իտիլ-
միշ պուլընմասը շարթ տըր:

Թօխում աշըլմագ զէմանը տահա էագլաշմա-
տան էվվէլճէ պէօճէքլտանէ օլարագ գուլլանըլ-
մըշ օլան մահալի թիւթսիւլէմէք իգթիզա իտեր.
պունըն իշիւն պէօճէքխանէնին տիվար վէ թա-
վան վէ տէօշէմէ վէ գարու վէ բէնճիրէլէրինի
քիրէճ սուհունա իլավէ իտիլմիշ կէօզ թաշը մախ-
լութու իլէ պատանա իթմէլի: Սէքիզ տիրհէմ
թօխում պէօճէկի ալուր պիր պէօճէքխանէ իշիւն
լքի եէնի օգգա կէօզ թաշը քեաֆի տիր. պու
կէօզ թաշը այրուճա սըճագ սու իշինտէ էրիտիլ-
միշ օլմալը ալը: Պէօճէքլտանէտէ պուլընմասը
լաղըմ օլան քէրէվէթ վէ սայիրէ կիպի էշեայը

տախի եինէ օ սուրէթլէ էրիտիւմիչ կէօղ թաշը
իլէ գարըըդ քիրէճ սույունտան պիր ֆուրչա ի-
լէ կիւղէլճէ վէ սըղգաթլըճա երգամայը տըր:

Շու թարիֆ օլունան քիրէճ վէ կէօղ թաշըն-
տան պաշգա տահա գուվկէթլի թէմիղէիճի շէյ-
լէր վար տըր: Մէսէլա պէշ օգգա սու իչինտէ պիր
օգգա զաճ հաղը մախլութու աշի պու մագսէտի
հուսուլէ կէթիքէպիլուր: Մնճագ, իչպու զաճ
հաղը մուխաթարայը պիր ճիսմ օլուպ գօլայլըգ-
լա քէօյլէրէ նագլի տախի միւչիւլ օլաղընտան
պունլն գուլանըմասընտան սարֆը նագար օլու-
նըր: Պունտան պաշգա բէք զիյատէ տըղգաթ
տախի լաղըմ տըր: Ձիրա իչպու զաճ հաղը սօ-
գունտուղու մահայի խարապ իտէր:

(Իփէք պէօճէկի թօխումունըն հարարէթլէ ա-
շըմասը:)

Հարարէթէ գօնուլմաղտան օն պէշ կիւն էվ-
վէլ իփէք պէօճէկի թօխումու գըշ մէվսիմինի
կէչիրտիկի սօղուգ մահարտէն չըգարըլարագ եա-
վաշ հավաշ սըճագլըղա կէօթէրմէք լաղըմ տըր:
Չիրա հավաշ հավաշ սըճագլըղա այըշարմայուպ
տա պիրտէն պիրէ սօղուգտան աշըմասընա քեա-
ֆի պիր սըճագլըղա կէօթէրիմէսի փէք թէհլի-
քէլի տիր: թօխում աշըմասը զէմանը լայըգը ի-
լէ թային իտիլէմէղ: հէր եէրին իղլիմինէ կէօ-
րէ պաշգա պաշգա տըր: էքնէրիա իսթամպօլ
իգլիմինէ պէնղէյէն մահայլէրտէ թօխումար նի-
տան այընըն օնպէչինտէն եիկիրմի պէչինէ գա-
տար աշըլուր: Հէր հալտէ թօխումըն աշըմասը

թութ եաիրագլարը զօնչէլէրինին աշըմասընա
պագար: էն էրքէն աշըլան թօխումլարըն տահա
կիւղէլ մահսուլաթ վէրմէքտէ օլտըգլարը պիթ-
թէճըրիւպէ կէօրիւմիչ տիր: Չիւնքի էրքէն չը-
գան պէօճէրլէր կէճ գալանլարըն մահվընա սէ-
պէպ օլան եաղ մէվսիմինին շիտաէթլի սըճագլու-
րը թէհլիքէսինէ օլլամատան պէօյիւեիւպ քէմալ
պուլուրլար:

Թօխումլարըն աշըմասը զէմանը կէլտիքտէ
պաղէն քէօյլէրտէ գատընլար պու խըտմէթի տէր-
էօհտէ իտէրէք, թօխումու զայէթ ինճէ պէղաէն
պիր քէսէ իչինէ գօյուպ պէտէնին սըճագլըղընը
ալմագ իչիւն կէօյիւսլէրի իւղէրինտէ հա գու-
շագլարը արասընտա հըֆղ իտէրլէր: իչպու թօ-
խում քէսէլէրինին սօղրուտան սօղրուեա պէ-
տէնէ սօգանմասընա վէ կիւնտէ պիր գաշ տա-
գիգա քէսէի աշուպ թօխումու պիր գաշ տէֆա
գարըշտըրարագ հավալանտըրըմասընա տըղգաթ
օլունմայը տըր:

Պու սուրէթլէ թօխում աշտըրըմասը գատիս
պիր ուսուլ օլտըղը կիպի մահղուրտան տախի սա-
լիմ օլմատըղընտան տահա ալեա տիկէր պիր ու-
սուլ վար տըր: Շէօյլէ քի, ուֆագ պիր օտատա
թօխումու կէնիշ պիր գութունըն իչինէ զայէթ
ինճէճիք եայտըքտան սօնրա իւղէրի քեամիլէն
ուֆագ տէլիքլէրլէ տէլինմիշ պիր քեաղըտ վէ
եախօս թօխումտան չըգաճագ ուֆագ պէօճէք-
լէրին կէչէպիլէճէկի տէրէճէտէ սէյրէք պլբ
տիւլպէնա էօրթիւլիւր, թօխումուն գապուղընը

և ու մուշաթ մագ վէ պու սուրէթլէ պէօճէք թօ-
խումտան գօլայլըզլա չըգմագ իչիւն գութունըն
եանընտա սու իլէ աօլու պիր դապ տախի պու-
չունարմագ լաղըմ արը քի, իչպու գապտան ա-
ղըր աղըր վէ Ֆագաթ տայիմի սուրէթտէ չըգան
սու պուխարը պու մագսէտի հասըլ իտէր:

Պու հայտէ գութունըն գուրպինտէ սըճագ
թուղլա գօնուլարագ թօխումուն պուլունտըղը
մահալ ըսըտըրը: Վէ թուղլանըն սըճագըղը
աղալաղգճա եէրինէ տիկէր ըսընմըչ թուղլա
փարչալարը գօնուլուր: Թուղլա եէրինէ չինգօ վէ
եա թէնէքէտէն եափըլմա կէնիչ պօրուլար իչի-
նէ գօնուլմուչ սըճագ սու տախի գուլլանըլուր:
Վէ պու սու եուն հարէրէթի աղալմայա պաշլա-
յընճա տիկէր ըսընմըչը գօնըլուր: Պագը մահալ-
լէրտէ սըճագ սու վէ եա ըսընմըչ թուղլա եէ-
րինէ մատէն վէ եա օտուն քէօմիւրիւ գուլլանը-
եօլլար իսէ տէ պու քէօմիւրլէրտէն հէնուղ թօ-
խումտան չըգմըչ վէ եա չըգաճագ ուֆագ պէօ-
ճէրլէրի էօլաիւրէպիլէճէք սուրէթտէ համիզ դար-
պօն (մարսըգ գօգուսու) տէնիլէն պօղուճու վէ
միւհլիք պիր կազ բէյտա օլմասը մէլհուզ օլտու-
ղընտան պու քէօմիւրլէրին գուլլանըլմասընտան
սարփը նաղար օլունմասը պէճա տըր:

Պունտան պաշգա պաղը պէօճէրխանէլէրտէ
պէյթուն եաղընտան վէ եա փէթրօլ կաղընտան
իտարէ գանտիլլէրի տախի եագմագ էյու տէյիլ
տիր: Զիրա պու տիրիւ գանտիլլէր եանկընա
սէպէպիյէթ վէրտիւրէրի կիպի պէօճէրլէրին թէ-

նէֆֆիւսինէ ղայէթ մուղիր պիր գօգու տախի
բէյտա իտէրլէր: Թօխումուն պուլընտըղը մահա-
լին տէրէճէի հարարէթինի կէօսթէրիւ վէ (Միյ-
զան իւլ հարարէ) (1) եախօտ (տէրէճէ) թապիր
օլունըր ալաթը գութունըն եանընա կիւզէլճէ
ասմայը տըր: պիրինճի կիւնիւ թօխումլին նագլ
օլունտըղը մահալըն սըճագըղը մէգքիւր ալէթ
թագսիմթընճա պիր տէրէճէ զիյատէլէշտիրի-
լիր: Վէ պու վէճհ իլէ հէր կիւն հարարէթ պիր
տէրէճէ արթարըլարագ պու մագսէտին հուսու-
լի իչիւն լաղըմ օան նիհայէթ տէրէճէսինէ վասըլ
օլունուր: պու հալտէ մէգքիւր միյզան իւլ հա-
րարէ ալէթինին (Սանթիկրատ) թագսիմաթը եի-
կիրմի պէշ վէ (Քէօմիւր) թագսիմաթը եիկիրմի
տէրէճէ կէօսթէրմէք իգթիղա իտէր վէ իչպու-
տէրէճէի հարարէթի թօխումուն պիւթիւն պիւ-
թիւն աչըլմասընա աէկին պիր սիեագտոս պուլըն-
տըրմայը տըր:

(1) Իչպու ալէթ ալթը կէնիչ վէ եօգարըսը ինճէլմիչ
էճգայը պիր շիչտէն իպարէթ տիր քի տէրունինտէ
եա ճիվա վէ եախօտ իսպիրթօ գօնուլմուչ վէ միւսավի
տէրէճէլէրէ թագսիմ օլունմուչ տըր: Պու ալէթին
պուլունտուղու հարարէթի աղալըր վէ եա եիւքսէլիր
իսէ ճիվա վէ եա իսպիրթօ տախի սնա կէօրէ ինէր վէ
եա եիւքսէլիր: Պունուն կէօսթէրտիկի սըճագըղ լիւ-
զումունտան զիյատէ իսէ աղալթմայը, վէ նօգսան իսէ
զիյատէլէշտիրիլմէլի տիր: Պու ալէթ հէր եէրտէ ուճուզ
ֆիյաթլա սաթըլմագտա օլտուղունտան իիէք պէօճէ-
կի թութանլարըն պիրէր տանէ իտինմէլէրի թափսիյէ
օլունուր:

Թօխումունն աչըմասը եազլաչարզճա բէնկի
տէյիշուպ պէօճէքլէր զուհուր խոխնճէյէ տէկին
եազլաչ եազլաչ պէյազլանուր: Պիրինճի կիւն չը-
գան պէօճէքլէր բէք ազ օլուպ, էրթէսի վէ տա-
հա էրթէսի կիւն քէսրէթլէ վէ հէման քիամիլէն
պէօճէքլէր չըգարլար. թագըմլարը չօղայթմա-
մագ իչիւն տէօրտիննճի կիւնի չըգան պէօճէք-
լէրէ էհէմիլյէթ վէրիլմէյուպ այլնմամալը արը:

Հէր կիւնքի չըգան պէօճէքլէրի պիրի պիրի
իլէ գարըչարըմամագա վէ այրու այրու թագըմ-
եափմագա զիյատէսիլյէ արզգաթ իթմէք լազըմ-
արը. թութուլան թօխումունն մըղտարը ճիլզի ի-
սէ պիրինճի վէ իքինճի կիւնիւ չըգանլար իլէ պիր
սիեագտա պուլունտուրմագ վէ պինտէն ալէյհ
ուլունմընը պիր թագըմ եափմագ իչիւն սօնրա չը-
գանլարա պիր իքի տէֆա զիյատէ, վէ էվվէլ չը-
գանլարա պիր իքի տէֆա նօգտան եէյէճէք վէր-
մէք իգթիզա իտէր քի, պու սուրէթլէ պիրինճի
ույգույա կիրմէղտէն էվվէլ պէօճէքլէրին քեաֆ-
ֆէսի տախի պիր պէօլիւքիլքաէ պուլունրպ պէօ-
ճէք թութանըն խըտմէթի ազալմըչ օլուր:

Պէօճէքլէրին պիրպիրինտէն ֆարգը պէչ հալ
վէ եա սիննլէրի վար արը քի հէր պիրինտէ պիր
տէֆա աալա եէյէճէք եէմէյուպ վէ հարաքէթ
տախի իթմէյուպ, պաչարընը եօգարըյա դալարը-
մըչ պիր հալաէ պուլընարըլարը իչուն իչպու պէչ
հալ վէ եա սիննլէրէ ույգու թապիր օլունմալ
արը: Թարիֆաթը վէ լազըմ կէլէն իթթարաթը
պէր վէճհ աթի պէյան օլունուր:

Պիրինճի ՈւՅԳՈՒ

Պէօճէքլէրին թօխուման չըգանագ զէմանը
սապահ արը: Թօխումունն էօրթիւլմիւչ օլտուղու
տէլիքլի քեազըտըն վէ եա տիւլպէնտին իւզէրինէ
հէնուզ ազանտան գօբարըլարագ բարչալանմա-
մըչ պիր գաչ տանէ տութ եափրազը գօնուլուր:
Թօխուման չըգան պէօճէքլէր հէման պու տութ
եափրազը իւզէրինէ հիւճիմ իտէրլէր: Օ արա-
լըգ պու տութ եափրազըլարը եազլաչճա աիկէր
պիր քեազըտ իւզէրինէ նագլ իտիլէրէք պիրինճի
տէֆա օլարագ անլէրին եէյէճէկի օլան տութ
եափրազըլարը գատաիֆ կիպի ինճէ գըյըլարագ
պէօճէքլէրէ եէտիրմէլի տիր: Պու հալ վէ եա
ույգունուն տէվլամ էաիլտիկի միւտաէթին հա-
րարէթի պու թօխումունն աչըլարըլը վագըթ նէ
տէրէճէտէ իտի իտէ, օ տէրէճէտէ եանի սանթի-
կրատ (եիւզ տէրէճէլի) միզան իլ հարարէ թագ-
սիմաթընըն եիկիրմի պէչ աէրէճէսինէ մատուլ
օլմալը արը:

Օ հալաէ միւլինն աէրէճէտէ պիր պիրինտէն
միւսազի ֆասըլէ իլէ եիկիրմի տէօրթ սաաթ զար-
ֆընտա ալթը տէֆա պէօճէքլէրէ տութ եափրա-
զը եէմ վէրիմէք լազըմ արը:

Պէօճէք թութանլար ինտինտէ եէկ նազարաէ
էհէմիլյէթսիզ կիպի կէօրինէն պիր շէյ վար արը
քի պունա բէք զիյատէ արզգաթ իտիլմէլի տիր:
Օ տա շու արը. ուֆագ տութ եափրազը ֆիլիզ-

լէրինի թօփլաեաճագ ատէմին էլլէրի երգանմըշ
օլմագ վէ հիշ պիր դօղուսու օլմամագ վէ տութ
եափրաղը դըլմագ իշուն դուլլանըլաճագ պու-
չագ տախի դայէթ թէմիղ օլմագ լաղըմ տըր :

Իւք կիւնլէրի եափրագլար իւղէրինտէ էօլմիւշ
ուֆագ պէօճէքլէրին պուլունմասը հէփ շու թէն-
պիհաթա իտիլէն ըտայէթ սիղլէքաէն իլէրի կէ-
լիեօլ :

Թօխունմտան չըգտըգտան թախմինէն ալթը
կիւն սօնրա պէօճէկին պիրինճի ույգուսու վուգու
պուլուեօր թի օ սըրատա պիրինճի տէֆա օլարագ
պէօճէքլէր տէրիտինի տէլիշտիրիր : Պու հալ կէլ-
մէզտէն էվէլճէ պէօճէքլէրտէ պիր ույուշուգ-
լուգ հալի վէ սօնրատա պիւթիւն պիւթիւն պիր
իսթիրահաթ հալի կէլուր : Պէօճէքլէր ույգուեա
կիրմէյէ պաշատըգլարը կէօրիւլինճէ , տութ
եափրաղը աղ վէ ֆագաթ սըգճա վէրիլմէլի
տիր : Իչլէրինտէն պաղըլարընըն տէրիլէրինի տէ-
կիշտիրտիլէրի կէօրիւլաթաէ եարըմ կիւն գա-
տար եափրագ վէրմէմէլի տիր : Զիրա պու սու-
րէթլէ կէճ գալան պէօճէքլէրէ տախի ույգուտան
ուեանմաղա վագըթ վէրիլմիշ վէ պու հալտէ
պէօճէքլէրին քեաֆէսի պիր սիեազաէ եանի պիր
պէօյիւրիւքաէ պուլունմուշ օլուր :

ԻՔԻՆՃԻ ՈՒՅԳՈՒ

Պիրինճի ույգուտան չըգուպ տէօրթ պէշ կիւն
սօնրա պէօճէքլէր այնի պիրինճի ույգու կիպի ի-
քինճի տէֆա օլարագ ույգուեա կիրէրլէր : Պու
միւտաէթ զարֆընտա պէօճէքլանէնին սըճագլը-
զընը պիր տէրէճէ էնաիրմէլի տիր : Եանի սան-
թիկրատ միյղան իւլ հարարէ եիկիրմի տէօրթ ի-
լէ եիկիրմի իւշ արասընտա կէօսթէրմէլի տիր :
Անտէն սօնրա կիւնտէն կիւնէ պէօիւլիպ ուղա-
նաճագլարընտան պիրպիրինէ աօղունմագսըզըն
սէրպէսթճէ կէզմէլէրի իշիւն քեաֆի մահալ պը-
րագմալը տըր :

Պու մագսէտին հուսուլու իշիւն պէօճէքլէր
իւղէրինէ քէսիլմէմիշ տութ եափրաղը գօնուլա-
րագ պիր քէրէվէթաէրի պէօճէքլէր իքի վէ եա
իւշէ թագսիմ իլէ սէյրէկիշտիրիլիր . պու ամէ-
լիեաթ էքսէրիա պէօճէքլէրին եաթագլարը թէ-
միղլէնտիկի զէման իճրա օլունըր . պէօճէքլէրին
ույգուեա կիրմէլէրինտէն պիր կիւն էվվէլ եա-
թագլարընը վէ եախօսա իւղէրինտէ եաշատըղա-
րը գուրումուշ տութ եափրաղը վարչալարըլա
մէզախէրէֆաթընը թէմիղլէլիպ տէլիշտիրմէլէ
աղըգաթ իտիլմէլի տիր թի պէօճէքլէր ույգու-
տա օլսուղլարը վագըթ թէմիղ եաթագ իւղէ-
րինտէ պուլունսունլար : Զիրա թէմիղլէնուպ տէ-
լիշտիրիլմէյէն եաթագլարտան պէօճէքլէրին
սըհէէթինէ մուղիրը գօղուլար փէյտա օլուր :

ԻԻԶԻՆՃԻ ՎԷ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ՈՒՅԳՈՒ

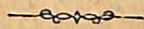
Իւշիւննիւ վէ աէօրտիւննի ույգոււննի հէր պիրի թախմինէն ալթըշար կիւն սիւրէր: Պու ույգուլարն իւշիւննիւ վէ եա աէօրտիւննիւ կիւնլէրինտէն սօնրա պէօճէրլէրին էն չօգ եափրադ եէյէճէք վազթը օլտուղընտան օ սըրատա պէօճէրլէրէ տահա սէյրէք վէ Ֆադաթ տահա պօլ եանի եիկիրմի տէօթ սաաթաա պիրպիրինէ ալթըշար սաաթ Ֆասըլալը օլարադ կիւնտէ տէօթ եափրադ վէրիւլըր իսէ քեաֆի տիր: վէ եափրադ արթըգ քէսիլմէմիշ օլարադ վիրիլմէլի տիր:

Հէր պիր տէֆա վէրիլէճէք տութ եափրաղընն մըգաարընը թային իթմէք վէ պինաէն ալէյհ պէյհուտէ եէրէ եափրադ սարֆ իթմէմէք իշիւն պիրիննի տէֆա վէրիլէն եափրադ մըգաարընա տըգաթ իթմէլի վէ օ մըգաար եափրաղը ազ վէ եա չօգ կէլտիկինէ կէօրէ չօղալթմազ վէ եա ազալթմազ լաղըմ կէլիր:

Իւշիւննիւ վէ աէօրտիւննիւ ույգուտա պէօճէրլէր պէշիննի կիւնիւ ույգույա կիրուպ ալթըննը կիւնիւ ույգուտան չըգարլար: պու հալտէ տախի պէօճէրխանէնին սըճագըլը պիրէր տէրէճէ էնտիրիլպ մէյգան իւլ հարարէ եիկիրմի իւշ իլէ եիկիրմի իրի աէրէճէլէրի սրասընտա կէօսթէրմէլի տիր:

ՊԷՇԻՆՃԻ ՉԱԼ ՎԷ ԵԱ ՈՒՅԳՈՒ

Հէր պիր ույգու նիհայէթինտէ պէօճէրլէր աէրիլէրինի աէյիշտիրլէրէր: աէօրտիւննիւ ույգու. տան սօնրա պէշիննի ույգու վուգու պուլուր քի պու պէշիննի ույգու սայիրլէրտէն տահա էհէմմիյէթլի օլուպ սէրիզ աօգուզ կիւն սիւրէր: վէ պէօճէք թուլթանլարըն տըգաթ ու զայրէթի չօղալմալը տըր: Պէօճէրիկին սըճագըլը եիկիրմի պիր իլէ եիկիրմի տէրէճէլէրի սրասընտա պուլունմազ վէ հալտսընը թէճախա իլէ նիհայէթ աէրէճէտէ թէմիզ թուլթմազ շարթ տըր: վէ պէօճէրլէրէ պօլ եափրադ վէրմէլի: վէլ հասըլ, պէօճէրլէրին շու սօն հալինտէ հէր պիր վէճհ իլէ զիեատէսիլէ տըգաթ իտիլմէլի տիր: վէ եաթազլարը հիշ օլմազ իսէ պիրի աէօրտիւննի ույգուտան չըգաղըլարընն էրթէսի կիւնիւ վէ տիկէրի տախի ապընեա չըգաճագըլարընտան պիր կիւն էվվէլ օլարադ իրի տէֆա աէյիշտիրլմէք շարթը ազամ տըր:

ՊԷՕՃԷՔԼԷՐԻՆ ԱՍԳՆՅԱ ԶԸԳՄԱԼԱՐԸ

Պէօճէրլէրին էվվէլի իշթիհա իլէ եափրադ եէմէյուպ պաշլարընը եօգարըյա գալտըրմըշ վէ վիճիւտլէրի շէֆաֆ հալինտէ օլարադ կէրէք եափ-

րագ տալարը իւղէրինէ վէ կէրէք քերէվէթ քե-
նարարընա տողու եիւրիւմէկէ պաշլատըգլարը
կէօրիւլիննէ ասգըյը հազըր իթմէլի :

Ասգը իչինն ֆունտա վէ եախօտ պունա պէն-
զէր գուրու տալար գուլանըյըր իսէ տէ , էն է-
յիսի ֆունտա տըր : Գէրէվէթին պազը մահայլէ-
րինէ վէ քէնարարընա գոնուլուգատա , պէօճէք-
լէր հէման իւղէրլէրինէ սարըլուպ եօգարըյա չը-
գարլար : Պէօճէքլէրէ զիյատէ հէվա վէրմէք ի-
չինն ասգըլար բէք տէ սըգը օլմայարագ ֆունտա
տալարընը սէյրէքնէ եէրլէշտիրմէլի տիր քի ,
պու հալտէ իչինտէ իքի պէօճէք պուլունան գօ-
ղալարըն նիսպէթի ազալմըշ օլուր : Իպթիտասըն-
տան նիհայէթինէ գատար կիւղէլնէ պագըլմըշ
օլան պէօճէքլէր էքսէրիա իւչ կիւնտէ ճիւմլէսի
ասգըյա չըգարլար : Տէօրտիւնճի կիւն ասգըյա
չըգմամըշ օլանլար պուլունուր իսէ , անլէրի թօփ-
լայուպ այրըճա պիր օտատա զիյատէճէ սըճագ-
լըգ վէ եափրագ վէրիլուպ ասգըյա չըգմալարը
թէսրիհ օլունուր :

Պունլարըն ասգըյը եիւքսէք օլմայուպ քէրէ-
վէթ իւղէրինտէ ըրըգ քէօքիւ գուրուսու վէ եա-
խօտ պունա պէնզէր իննէ վէ զայէթ գուրու տալ-
լար գոնուլուր :

Պէօյլէճէ թէնպէլ պէօճէքլէր գօլայըգլա աս-
գըլարըն իւղէրինէ չըգուպ ազ միւտտէթ իչինտէ
գօղալարընը եափարլար :

Պէօճէքլէրին էն զիյատէ գօրգուլու զէմանը
ասգըյա չըգարըլարը վագըթ օլուպ պէօճէքլէրին

թէլէֆաթը էքսէրիյա չու արալըգ վուգու պուլ-
տուլու իչուն հիչ պիր ֆէտաքեարլըգ էսիրկէմէ-
յերէք պէօճէքխանէնին սըճագլըգընը մունթագա-
մէն պիր տէրէճէտէ պուլունտուրմագ վէ թէ-
միղլիկէ ֆէվգէլատէ տըգգաթ իթմէք վէ այ-
տընլըգ պէօճէքլէր իչուն ֆայիտէտէն խալի օլ-
մատըզը ճիհէթլէ պէօճէքխանէնին լիւղիւմիւ տէ-
րէճէտէ վէնճիրէլէրի օլմագ վէ ֆագաթ կիւնէշ
տօղրուտան տօղրույա պէօճէքխանէյէ նագըր
օլմամագ լազըմ տըր :

Պէօճէքլէր քեամիլէն ասգըյա չըգարըտան
սօնրա հէվայը տայիմա թէճտիտ էթմէքլէ պէրա-
պէր սըճագլըզը այնի պիր տէրէճէտէ պուլուն-
տուրմալը տըր : վէ ասգըլար այթընտա գուրու-
մուշ տութ եափրագլարը վէ սայիր մէվատտը
մուղիրէ իլէ գարըշըգ պուլունան հաթագլարը
գալտըրըլուպ պաշղա մահայլէ նագլ էթմէք լա-
զըմ տըր : Պու վէսայեանըն քեաֆֆէսի զիյատէ-
սիլլէ էհէմ վէ էլզէմ տիր : էքսէրի պէօճէքխանէ-
լէրտէ պէօճէքլէր ասգըլարա չըգուպ , գօղա-
լարընը պաղլամաղա մուվաֆագ օլմատան ֆուն-
տա տալարը իւղէրինտէ թէլէֆ օլմալարը վէ եա-
խօտ ասգըլարա չըգարլար իսէ տէ իննէ վէ ճինսի
էսնա պիր գօղա պաղլամալարը պալատէ պէյան
օլունան թէնպիհաթա ըրայէթ էտիլմէմէքտէն ի-
լէրու կէլուր : Պինսայէն ալէյհ իփէք պէօճէյի
թութան ատէմին սայ ու զայրէթ վէ ազլէսինին
պէհուտէ կիթմէմէսի վէ իւմիւտինին պօշա չըգ-

մամասը իչուն իչպու վէսայեանըն նոգթասը նոգ-
թասընա իճրասընա ալուլունմայը տըր:

ԱՍԳՐՅՈ ՍԷՕՔՄԷՔ ԵԱՆԻ ԳՕԶԱԼԱՐԸ
ԱՍԳՐ ԻԻԶԷՐԻՆՏԷՆ ԹՕՓԼԱՍԱԳ

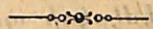
Պէօճէքլէր ասգըլարա չըգուպ գօղալարընը
պաղլատըգտան սէքիղ կիւն սօնրա արթըգ գօ-
ղալարտան իփէք չըգարըլապիլուր: ՕԼ վագըթ
ասգըլար տըգգաթլէ սէօրիւլիւպ գօղալարը
Ֆունտա տալլարընտան այըըմայը: Պատէհու իչ-
պու գօղալարը պիւէր պիւէր էլտէն կէչիրուպ,
էթրաֆլարընտարի գապա թէլլէրի պիւ թարաֆ
էթմէլի: Գօղալար էքսէրիեա պէչ մուխթէլիֆ
հալտէ պուլունաճագլարընտան, ֆունտա տալ-
լարընտան այըըլտըգլարը վագըթ իչպու պէչ նէվ
գօղալարը պիւպիլլէրի իլէ գարըչտըրմամաղա դի-
եատէ տըգգաթ լաղըմ տըր:

Իչպու էնվայը միւխթէլիֆէ իսէ շունլար տըր.
Էվէլա, շէքիլ վէ բէնկճէ նոգսան վէ գուսու-
րու օլմայան գօղալար:

Սանիյէն, իքի պէօճէկին պիրտէն եանմըչ օլ-
տուգլարը չիֆթ գօղալար: (1)

(1) Իչպու չիֆթ գօղալար այրուճա սաթըմագ ա-
տէթի վար իսէ օլ վագըթ տիկերլէրի իլէ գարըչտըր-
մամաղ տըր:

Սալիսէն, լէքէլէնմիչ գօղալար.
Բապիէն, տաղըլմըչ գօղալար.
Խամիսէն, իչինտէ պուլունան պէօճէքլէրի էօլ-
միւչ վէ զայիֆ գօղալար:
Էլհասըլ միւչթէրիլէր թարաֆընտան միւչքիւ-
լաթ չըգարըլմամասը իչուն պէօճէք թութանլար
գօղալարընը կիւղէլճէ պիւ գաչ ճինսէ այըըմայը
տըր:

ԻՓԷՔ ՊԷՕՃԷՔԼԷՐԻՆԷ ԱՐԸԶ ՕԼԱՆ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐ
ՊԷՅԱՆԸՆՏԱ ՏԸՐ

Իփէք պէօճէքլէրի պաչըճա տէօրթ նէվ խաս-
թալըղա միւպթէլա օլուրլար: Պունլարըն
Պիրինճիսի գարա գապան իլլէթի.
Իքինճիսի պայընըգ իլլէթի.
Իւչիւնճիսի քիրէճ (ագ պէօճէք) իլլէթի.
Տէօլտիւնճիսի սարըլըգ իլլէթի.

Պունլարտան պաչգա պաղը պէօճէքխանէլլատէ
իփէք պէօճէքլէրինն սօլլուն վէ շէֆաֆ վէ գը-
սա հալլէրի կէօրիւլիւր քի պունլար տալսի պիւ
նէվ խասթալըգտան իպարէթ օլտուլունտան,
կէրէք պունլար վէ կէրէք պալատէքի տէօրթ
նէվ իսաթալըգլար հագըրնտա մուխթասարէն
մալիւմաթ վէրիլմէսի լաղըմ տըր:

ԳԱՐԱ ԴԱՊԱՆ ԻԼԼԷԹԻ

Գարա դապան իլլէթի Միլատըն 1843 սէնէ-
սինտէ զուհուր իլէ անտէն պէրու հիւքմիւնի իճ-
րա իտէրէք իփէք պէօճէկի սանաթընը փէք
պէօյիւք բախնէտար էթմիշ տիր: Յրանսա մէշա-
հիրի թէպայունընտան մօսիէօ Փասթէօր պու
խասթալըղըն տէֆ վէ աղալմասը էմրինտէ խայլը
միւտտէթ թէտգիգ իլէ չօգ օղրաշմըշ վէ քէնտի
սայ վէ ղայրէթի սէմէրէսի օլարագ պունա մու-
վաֆագ օլմուշ տըր: Պու խասթալըգ հէմ միւս-
թէվլի եանի սալըն տըր, վէ հէմտէ իրսի վէ միւ-
թէվալի տիր, եանի պիր զիւրթիլէթտէն տիկէրինէ
ինթիգալ իտէր: Թապիրի ախէրլէ տիշի պէօճէք
քէլէպէք օլուպ գօղասընտան չըգտըգտան սօն-
րա թօխում պըրագըր իտէ իլէրուտէ օ թօխում-
տան չըգաճագ պէօճէքլէրտէ այնի օ խասթալըգ
պուլունուր: Վէ պու խասթալըգա թուլունուշ
պէօճէքլէրին տէրիլէրի իւղէրինտէ վէ խուսուսի
իլէ այագլարընտա վէ գույրուգլարընտա ալամէթ
օլարագ սինահըմթրագ լէրէլէր կէօրիւլիւր:

Պունտան պաշգա պու խասթալըգա թու թուլ-
մուշ պէօճէք պիր ճիսմի ղայէթ պէօյիւք կէօս-
թէրիւր փէրտավսըգ վէ եա խուրտէպիլին իլէ մու-
այեհնէ օլունուր իտէ տէրունլէրինտէ զու էլհա-
յաթ եանի հարէքէթ իտէր ճանլը պիր թագըմ
քիւչիւք հապպէլէր կէօրիւլիւր քի պունլար պէ-
հէմէ հալ պու իլլէթին վիճուտինէ տէլիլ տիր:

Խուրտէպիլին իլէ կէօրիւլէն շու հալ պէօճէք
ինթիխապ իթմէք իչուն մումայլէյն մօսիէօ Փաս-
թէօրիւն իճատ իթմիշ օլտուղու ուսուլըն էսասը
տըր:

Պինաէն ալէյն պու իլլէթին մաղարաթընտան
գուրթուլմագ իչուն պիրինճի թէտպիր աչաըլը-
լաճագ պէօճէք թօխումու եումուրթլամըշ օլան
քէլէպէք խուրտէպիլին իլէ Ֆէվգէլատէ տըգգաթ
իլէ մուայեհնէ օլունմուշ վէ տէրունինտէ մէղրիւր
հապպէլէրտէն հիշ պիր էսէր կէօրիւլմէմիշ օլ-
մալը տըր:

Հատտը ղաթընտա գարա դապան իլլէթի մէվ-
ճուտ օլմայան թօխումու թէտարիք իչուն իփէք
պէօճէկի թուլտանլար Փասթէօր ուսուլու իլէ
թօխում հաղըրլայան մէշհուր թօխումճուլարա
միւրաճաթ իթմէլի տիրէր:

Մէղըրիւր թօխում թիւճճարլարը միւշթէրի ի-
տինմէք վէ միւշթէրիլէրի մէմուտն իթմէք իչուն
հէր տիրլիւ Ֆէտաքեարլըրլարտա պուլունուպ,
կիւզէլ վէ խասթալըգտան արի թօխում հաղըր-
լարլար: Փագաթ մէմայիքը Օսմանիէյէ կիրէն
էճնէպի պէօճէք թօխումլարը օ գատար չօղալմըշ
տըր քի էյուլէրի իլէ պէրապէր Ֆէնալէրի տախի
կէլմէքտէ վէ պէօճէք թուլտանլար էքսէրիա ալ-
տանմագտա տըրլար: Պունուն իչուն թօխում ա-
լընտըղը վագըթ գանլը թիւճճարըն եափմըշ օլ-
տուղունու էյուճէ թահգիգ էլլէտիքտէն սօնրա
ալմալը տըր: Պու հալտէ պէօճէքլէրին գարա
դապան իլլէթինտէն մահվ ու թէլէֆօ օլմայաճագ-

լարնա պիր տէրէճէյէ դատար էմին օլապիւր-
լէր: Պու խասթալըգ սադի եանի պուլաչըգ աա-
խի օլաուղընտան իպթիտալը բիսալէտէ տախի
թաւսիյէ իսիւտիկի վէճճլէ հէր սէնէ պէօճէք-
խանէ իլէ իչինատէրի ալաթ վէ էտավաթընը
թիւթսիւլէմէլի տիր: Զիրա պունլար թիւթսիւ-
լէնմէտիկի հալտէ պէօճէքխանէ վէ սաիրէնին
էօթէսինտէ պէրուսինտէ կէչէն սէնէտէն դալմը
օլան խասթալըգ հապպէ վէ եումուրթալարը
եալընըգ պիր թէմասիլէ պիլէ թէքմիլ պէօճէք-
խանէի եէնի մահսուլ պէօճէքլէրին տախի պու
խասթալըգա թութուլաճագլարընա տաչա շիւպհէ
եօգ ալը:

ՊԱՅՂԸՆԸԳ ԻԼԼԷԹԻ

Իչպու խասթալըգ էքսերիա պէօճէքլէրին
տէօրտիւնճի ույգուտան չըգալըգտան սօնրա զու-
հուր իտէր: Պունա թութուլան պէօճէքլէր հէ-
ման անսըղըն հէլաք օլուպ պիր աղ սօնրա պա-
ղըրսագ կիպի եումուչայուպ դալըղըգլարընտան
պաղըլարը պու խասթալըգա պաղըրսագ իլլէթի
տախի թապիր իտէրլէր: Եիկիրմի տէօրթ սաաթ
կէչաիքտէն սօնրա պուլունան պէօճէքլէրին ըէն-
կի սիեհաճլաչուր վէ շիւրիւյիւպ դայէթ ֆէնա
վէ քէսկին պիր գօգու փէյտա օլուր: Պայղընըգ
խասթալըղըն պիրտէն պիրէ զուհուրունուն մի-

թաատիտ էսպապը օլուպ պաչըճալարը էվէլա
պէօճէքխանէնին հարարէթի պիրտէն պիրէ արթ-
ալըրլմասը վէ պիրտէն պիրէ աղալթմասը, սանի-
էն պէօճէքխանէնին քեաֆի տէրէճէտէ հավա-
լանաըրմասը, սալիտէն պէօճէքլէրէ եէտիրլիլէն
տութ եափրագլարընըն թէմիզ օլմասը վէ պաղէն
տախի սուլու օլաուղու հալտէ պիրի պիրի իւզէ-
րինէ երղըրուպ գըզըչմագ կիպի հալլերտէն իպա-
րէթ տիր: պու սէպէպտէն նաչի տէօրտիւնճի
ույգուտան սօնրա պէօճէքլէրի եէնի պուտանմը
վէ ալչագ վէ ըութուպէթիլի եէրլէրտէ տիրլիլի
տութ աղաճլարընըն եափրագլարընը եէտիրմէմէ-
կէ սըգգաթ իթմէք լաղըմ տըր: Պիրտէ եափ-
րագլարը սապահայլըն տահա իւզէրինտէ չիյ վար
իքէն թօփլամամալը տըր: Էն էյուսը եափրագ-
թօփլատըգտան սօնրա էքսերի պէօճէքխանէնին
ալթընտա պուլունան խալի մահալտէ թէմիզ
թուղա տէօչէմէ իւզէրինտէ սէրմէք վէ թօփլան-
տըգտան եէկիրմի տէօրթ սաաթ սօնրա պէօճէք-
լէրէ եէտիրմէք տիր: օ հալտէ եափրագլարըն
իւզէրինտէրի ըութուպէթ մահվ օլուր: Պէօճէք-
խանէլէրի հէվալանտըրմագ իչին պէօճէքխանէ-
նին տէօչէմէ վէ թավանընտա պիրէր փէնչիլէ աչ-
մալ տըր: պունտան պաչգա պէօճէքխանէտէ օ-
ճագ վար իտէ պէօճէք թութուլարըլը գէման պա-
ճալարընը տայիմա աչըգ պրագմալը տըր: Զիրա
պէօճէքխանէնին հէվասընը թէճտիտ իթմէք վէ
տէրէճէի հալարէթինի մուվապէնէտէ պուլուն-
տըրմագ իչուն պու օճագլարտան տահա ալա պիր

վասրթա պուլունմազ: Պիր տէ պէօճէքլէրին պու
խասթալըգտան գուրթարըմասը իչուն եօգարտա
պէյան օլունտուղու վէճճ իլէ պէօճէքլէրի քէրէ-
վէթ իւզէրինէ պիր պիրլէրի իլէ սսլա թօզըն-
տըրմամայը տըր: Հէր պէօճէք քէրէվէթինտէ
սէրպէսթճէ կէզմէք վէ հարաքէթ իթմէք իչուն
քէնտու սինէ քեաֆի մահալ պըրագ մալը տըր: Յէ-
նա գօզուլար տախի պայընըգ իլլէթինին զու-
հուրունա սէպէպ օլաճաղընտան, պէօյլէ գօզու-
լարըն ինթիչարընը տախի մէն իթմէրի վէ պէօ-
ճէքլէրին եանընտա սիկարա տախի իչմէմէյի տիր.
խմտի պու խասթալըղըն զուհուրի պազը խարիճ
սէպէպլէրէ մէպնի էրսի տիր. եանի թօխումտան
թօխումա ինթիգալ իտէր. պինաէն ալէյճ տըրգ-
գաթըլը թօխումճըլար թօխում չըգարմագ իչուն
ինթիխապ իթտիքլէրի գօզալարը եափմիչ օլան
պէօճէքլէրին էվէլ պէ էվէլ միւտտէթը էօմրիւն-
ճէ իւզէրլէրինտէ մէգըլըր խասթալըգտան հիչ
պիր էսէր կէօրիւլմէմիչ օլտուղունա քէնտիճէ
գանաթ ճասըլ իթտիքտէն սօնրա մէգըլըր գօ-
զալարտան չըգան քէլէպէքլէրին թօխումունու
ալմայը, թօխումը եալընըլ շէօհրէթ գաղանմըլ
էմիլէթի թօխումճուլարտան ալմալարը պէօճէք
թութանլարա խաստէթէն թախիյէ վէ ինթար
օլունտըր:

Պայընըգ իլլէթի տախի գարա գապան իլլէ-
թի կիպի պալաչըգ օլտուղու իչուն, գարա գա-
պան իլլէթինին թարիֆինտէ թավսիէ օլունտուղու

վէճճ իլէ պէօճէքլէրինէլէրի վէ ալաթ ու էթէվա-
թընը հէր սէնէ թիւթսիլէմէք իգթիզա ի-
տէր:

Քիրէճ Վէ ԵԱԽՕՏ
Ա Գ Պ Է Օ Ճ Է Ք Ի Լ Լ Է Թ Ի

Ագ պէօճէք իլլէթի տախի զայէթ թէհլիքէլի
տիր. պու խասթալըղա թութումուչ օլան պէօ-
ճէքլէր գըզարուպ շէրապ թօրթուտու րէնկինի
ալըլար վէ էքսէրիա եիկիրմի տէօրթ սաաթ
միրուրինտէ մահվ ու թէլէֆ օլուլար օ հալաէ
վիճու ալէրի հէման գուրույուպ սէրթլէչուր վէ
գօլայըլըլա գրըլուր պիր հալէ կէլիւր վէ իւզէր-
լէրի ունա պէնդէր պէյազ պիր թօղ գափլար:
Պու իլլէթ սոգըյա չըգաճագ զէմանտէ զուհուր
խտէր իսէ պու պէօճէքլէր էքսէրիա գօզասընը
եափմաղա մուգթէտիր իսէլէր տէ եափմիչ օլ-
տուղարը գօլա իչինտէ պէօճէքլէր գուրթ հա-
լինէ կիրէճէքլէրի վաղըթ թէլէֆ օլուլար:

Մօսիէօ Փասթէօրն գավլինճէ պէօյլէ խաս-
թալըղը գուրթլար քէլէպէք հալինէ կիրմէզտէն
էվլէլ թէլէֆ օլուլար:

Պու հալտէ պու խասթալըգ տիկէրլէրի միսիլ-
լու էրսի տէկիլ իսէտէ եանի զիւրրիյէթտէն զիւր-
րիյէթէ ինթիգալ իթմէզ իսէ տէ պուլաչըգ տըր:
Ս թէրէճէտէ քի խասթալըղա թութումուչ պէօ-
ճէք իւզէրինտէքի պլյազ թօլտան պիր հապպէ

տիկէր պէօճէկին իւղերինէ կիտէր իսէ օ տախի
հէման խասթալանուր. պինայէն ալէյհ պիր պէօ-
ճէքխանէտէքի պէօճէքէր պու խասթալըզա թու-
թուլըզը հալտէ էն էյիսի թէքմիլ ալաթ վէ է-
տէվաթը ֆէտա իտէրէք օ պէօճէքխանէտէ պիր
գաչ սէնէ պէօճէք թութմումագ արր. էն զիյատէ
պու խուսուստա թիւթուու ամէյիյաթընա իճըա
իթմէլի վէ քիւքիւրթ իսթիմալ իթմէլի տիր:

Պու խասթալըզ պուլաշըզ օլտուգտան: պաշ-
գա հագըզաթը հէնուզ անլաշըլմամիշ պոզը խա-
րիճի սէպէպէր թահթընտա տախի զուհուր ի-
տէր: էշ ճիւմէ պալատէ պէյան օլունան թէտա-
պիրի սըհէյէյէ ըիայէթ սիզլիքաէն զուհուր իյլէ-
տիկի կէօրիւլմիշ տիր: Պու խասթալըզը սալ-
արըմագ իչուն տախի իլաճ եօգ արր. զուհուր
իթտիկի ագըպինտէ հէնուզ պու իլէթէ թու-
թուլմայան պէօճէքէրի եաթաքըլըրնը տէյիշտի-
րուպ պաշգա պիր տայիրէնէ նագլ իտիլմէսին-
տէն զայրի վէ սըճագըլըրնըն տէրէճէսինի զիյա-
տէլէշտիրէրէք վէ եէճէճէկի տախի ալթըրարագ
պիր ան էվիլէ սողըյա չըգարուպ գօզալարըրնը
պաղլաթմաղա զայրէթտէն պաշգա չուէ եօգ
տուր: Պու խասթալըզտան թէլէֆ օլմաշ օլան
պէօճէկին եափմիշ օլտուղու գօզայը թմանըմագ
փէք գօլայ տըր: Գօզալար սալլանտըզը վագըթ
պիր թաքըրաը սէտասը իչիտիլուր. պէօլլէ գօ-
զալար տիկէրէրինտէն տահա զիյատէ հաֆիֆ
տիր վէ իչպու հաֆիֆիկի սէպէպինտէն պու գօ-
զալար տայիմա զիյատէ ֆիյաթլէ սաթըլուր:

զիրա պունլարը արթըզ գուրութմաղա մահալ
գալմաղ, ֆագաթ խասթա պէօճէկին իսթիմա-
տէքի պէյաղ թօզլար գօզատան իփէկէ վասը օլ-
մամըշ վէ պինաէն ալէյհ իփէկի թէլայիւր իթմէ-
միշ պուլունմալը տըր:

ՍԱՐԸԼԸԳ ԻԼԼԵԹԻ

Պու խասթալըզ էքօտրիա պէօճէքէրին պէշին-
ճի ույգուտան չըգուպ սագըյա չըգար իքէն զու-
հուր իտէյօր: Պու խասթալըզա թութուլան պէօ-
ճէքէրին ընկի սարարըր վէ պիր ազ միւտտէթ
զարֆընտա գօզալարըրնը սարմաղա մուվաֆագ օլ-
մագսըզըն թէլէֆ օլուրլար: էքտրիա պէօճէքէրէ
զօնէլէրինտէն հէնուզ ալըլմիշ օլան ուֆագ վէ
ղայէթ եումուշագ վէ եախօտ փէք սուլու տութ
եափրագլարը եէտիրիլտիկի վագըթ պու խասթա-
լըրն պաշ կէօթէրտիկի կէօրիւլմիշ տիր: Պու իսէ
պայըլըզ իլէթինին զուհուրինէ տախի սէպէպ
օլտըրնտան, եօգարտա թափսիյէ ու պէյան օ-
լունտըզը իւզրէ սարըլըզ իլէթինին տախի զու-
հուրինէ մանի օլմագ իչուն սագըյա չըգաճագլա-
րը զէմանէ գարիպ պէօճէքէրէ պուտանմամըշ վէ
րութուպէթսիզ արսզիտէ տիքիլմիշ տութ աղա-
ճը եափրագլարը եէտիրմէլի տիր: Պինաէն ալէյհ
պու նէվ տութ աղաճըլըրնը էն սօնրայա սագ-
լամալը տըր. պու թէտպիրին իճրասըյա պէրա-
պէր պէշինճի ույգուտարի միւտտէթ իչուն պէօ-

ճէքխանէնին սըճագըղընը տայիմա երկիրսի պէշ տերէճէտէ պուլունարմայը վէ հավայը տախի տայիմա թէճտիտ էյլէմէլի տիր, պու վէճհէ պու խասթարըղըն էճնիւ պիր տերէճէյէ գատար պընմը օլուր:

ՍՕԼԿՈՒՆ ՊԷՕՃԷՔԼԷՐ

Պու նէվ սօլկուն պէճճէքլէր քերէվէթ իւսթիւնտէ եերլէրինին տարըղընտան վէ եափրաղըն նէարէթինտէն սօլայը եէնմիշ եափրագ գըրընթըլարը իչինտէ գալմըշ օլան վէ հէր պիր ոյգուտան սճնրա կէճ գալան պէճճէքլէրտէն իպարէթ տիր:

Պունլարը կիւզէլճէ այրուպ այրու պիր մահալտէ տիկէրլէրինտէն զիյատէ հէրարէթ վէ եէյէճէք վիրուպ պէօյիւթմէք լաղըմ տըր. պու սուրէթլէ պունլար տայիր պէճճէքլէր կիպի քէմալ պուլուրար: Շու ինթիյաթա ըիպէթ օլունմատըղը հալտէ պու սօլլուն պէճճէքլէր հէր տէֆա աղ եափրագ եէյէրէք վէ տայիմա կէրուտէ վէ կէճ գալարագ նիհայէթ ասղըյա չըգմատան թէլէֆ օլուրլար:

ՇԷՖԱՖ ԵԱՒՕՏ ԱԶԸԳ ՐԷՆԿԼԻ
ՊԷՕՃԷՔԼԷՐ

Պու նէվ պէճճէքլէրին պաշլարը քէնտի ճիամլէրինէ նիսպէթէն փէք զիյատէ պէօյիւմիւշ վէ

չէֆաֆ պիր հալտէ պուլունուր. պու խասթարըլ խուսուսիլլէ պէճճէքխանէլէրտէ պէճճէքլէրէ սերպէնթ հարէքէթ իթմէք իչին քերէվէթ իսթիւնտէ լուլուսի տերէճէտէ եէր պըրագըլմամը վէ սըճագըղընըն տերէճէսի վէ տութ եափրաղը մըգտարը աղ վէ եա սուլու հալտէ վէրիւմիշ օլմասընտան սօլայը զուհուր իտէր:

Պինաէն ալէյհ պու սէպէպլէր պէճճէքխանէտէն տէֆ վէ պէրթարաֆ իտիլուր իսէ խասթարըլ տախի տէֆ իտիլմիշ օլաճաղը աշիքեար տըր:

ԳԸՍԱ ՊԷՕՃԷՔԼԷՐ

Պու նէվ պէճճէքլէրի սարըլըզը պէճճէքլէրտէն տիր տէյիւ զանն իթմէմէլի: Իշպու գըսա պէճճէքլէր իպթիտատէն նիհայէթէ տէկին կիւզէլճէ պէօյիւեիւպ ֆագաթ թէմամ ասղըյա չըգաճագլարը զէման գօղա պաղլամագ իչին ֆունտա տալլարը վէ եա մինասիպ պիր եէր պուլամայանլար տըր քի պունլար տալա չըգաճագ օլան պէճճէք չէֆասֆըղընը մուհաֆագա իթմէքլէ պէրապէր գըլ ա գալուրլար: Պունլարա պէյն էլ նա « Իփէքանէրի պօղար » թապիրի գուլանըլուր. պունլար պօլ հալ իլէ թէլէֆ օլուրլար վէ պաղէն տախի գ զա պաղլամատան գուրտ հալինէ կիրէրլէր: Պինաէն ալէյհ ասղը իչին ֆունտա տալլարընը եօգարուտա թարիֆ օլընտըղը վէճհ իլէ վաղթընտա հաղըրլայուպ քերէվէթլէր իսթիւնէ տիրմէլի տիր:

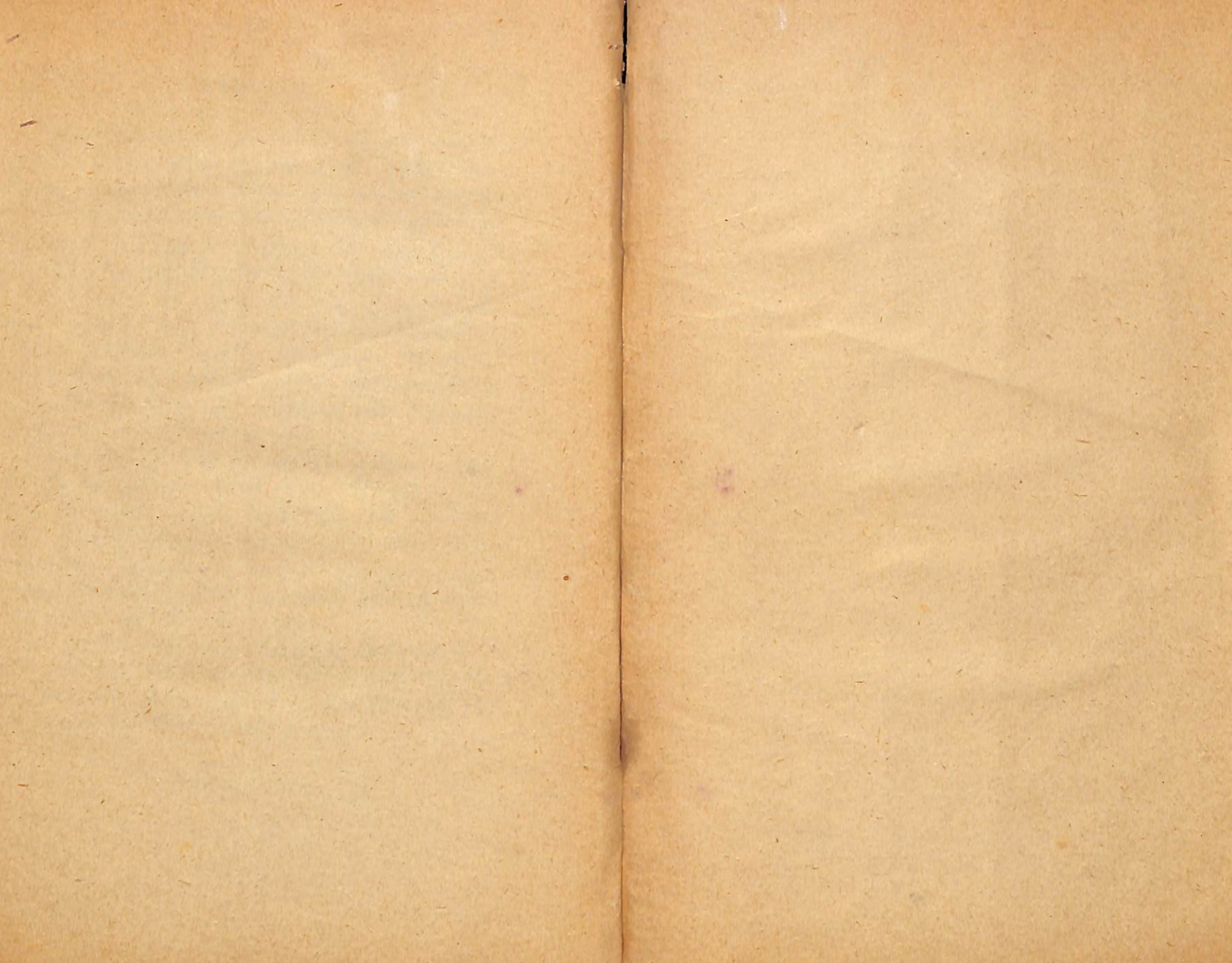
Խ Ա Թ Ի Մ Է

Իշպու ընտանեաց պատմ ու պէյան օլունան խուսուսաթտան անլաշըլարըը իւզրէ իփէք պէօճէքլէրի էօմըլէրինին իպթիտասընտան նիհայէթինէ գատար տըգգաթա փէք միւհթաճ տըր: Պէօճէք թութան քիմնէ խաթըրտան հիշ պիր վագըթ չըգարմամալը տըր քի քէնտի թարաֆընտան վուգու պուլաճագ էն ուֆագ գուսուր վէ տըգգաթա սըղըրգ թէքմիլ պիր պէօճէքխանէ պէօճէքլէրինին մահվ ու թէլէֆինէ սէպէպ օլապիլուր: Պէյան օլունան մուխթէլիֆ խասթալըղար իշին իտիլէճէք թէտպիրին ճիւմլէսի պիր իհթիյաթտան իպարէթ օլաըղընընը ունութմամալը տըր:

Խասթալըրգ զուհուր իթտիքտէն սօնրա տէֆի կիւճ վէ միւմքինսիղ կիպի տիր: Պինաէն ալէյհ իշպու ընտանեաց մուխթասարէն թարիֆ օլունան ուսուլ վէ թէտպիրլէրի սայ ու տիգգաթլէ իճրա իթմէլի տիր: աշըլան թօխումուն հէր պիր խասթալըրտան արի պուլունմասը շարթ իսէ տէ եալընըղ պուտա քեաֆի տէկիլ տիր:

Պու շարթլա պէրապէր աշըլարըր կիւնտէն ասգըյա չըգտըրը կիւնէ գատար պէօճէքլէրէ էյուճէ պագըլուր իսէ մաթլուպէ մուվաֆըրգ սուրէթտէ գօղա ալընապիլէճէկի աշիքեար տըր:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594562

